

Nro. 16.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bótaből, Pénteken Februarius 22-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B d e a.

A' nem régiben meghalálózott Csász. udvari első Marsal Gróf *Schafgotsch* helyett, *Wilczek* Grófot méltóztatott Fels. Urunk azon méltóságos udvari hivatalra emelni. Néhai B. *Alvinczy* Feldmarsal helyett, Gróf *Köllowrat Vince*, Cs. K. Generalis, és Erdély Országi Kommendans Magyar Országi Commendánsnak; helyette Erdély Országi Commandánsnak B. *Stipsits* General F. M. Lajtnant, és a' Fels. Cs. Kir hadi Taná'snak egy fő tagja; helyette hadi Tanátsosnak Herceg *Rosenberg* Cs. K. Generál neveztettek ki.

Ennekelötte a' Bécsi fábrikákban, minden esztendőben 10 — 15 milliom forint árú Anglus gyapot fonal költ el, vagy dolgoztatott fel, most pedig olly nagy tökellestésre vitettek a' honynyi fonó orsók Austriában, hogy épen semmi szükségek nintsen az Angliai költséges fonó orsókra. — Egy Bécsi Mechanicus olly dohány metző eszközt talált fel, mellyel 30 — 50 mázsa dohányt lehet egyetlen egy embernek 24 óra alatt vastagon, vagy véknyan felválni. Ezt az eszközt az ide való Császári *Rezszi* avagy a' dohánnyal való administratio váltotta magához. Bécs városának népessége a' minden esztendőbéli conscriptióból, de azokból a' jegyzézekből is ki tétzik, mellyeket az ide való Csász. fő Harmintzad, minden militáris esztendőnek a' végén itten kiszokott adni. — A' múlt 1809-ik esztendőnek November első napjától fogva, a' múlt 1810-ik esztendőnek October utolsó napjáig 60,236 darab ökör, 3625 darab tehén, 362,132 darab borjú, 83,281 darab juh, 95,291 darab bárány, 86,086 darab sertés, 22,007 südő, 56,95 darab malatz költ el. — Mind öszve 2314 mázsa és 21 font hús, 35,332 mázsa és 78 font faggyú, 656,007 akó és 10 pint Ausztriai bor, 56,843 akó és 36 pint Magyar bor, 1293 akó és 31 pint külföldi bor, 457,421 akó és 38 pint sér költ el; 500,120 mázsa és 69 font tiszta liszt, 193,290 mázsa 54 font közönséges liszt; 269,230 mérő tiszta és elegyes élet; 128,482 mérő árpa; 624,200 mérő zab; 336,330 öl fa; és 16,850 mázsa kőszén adatott itt el.

Korneuburgban, melly Bécs városához tsak

két órani földre fekszik, egy Pioniers, az az, sántzásó katona oskola állítatik fel, a' mélybe felvétetendő ifjak kötelesek lesznek megmutatni, hogy 6 nékiek onnan hazulról hólnapodként 15 forintból álló pótoló költségek fog lenni. Az Artilléristák capitulatiot többé nem kapnak, hanem ha a' hadi szolgálatra alkalmatlanok lesznek, egy grádittsal felyebb való rangra emeltetnek, és ahoz illendő kegyelem kenyeret fognak nyerni p. o. az all hadnagyok, ha magokat mindenkor jól viselték fő hadnagy rangal és 300 forint fizetéssel, a' fő pattantyusok al-hadnagy rangal, és 200 forint peñsióval, s. a. t. fognak nyugodalomra botsattatni.

Olasz Ország.

A' Róma városi Generalis Kormányozó Gróf *Miollis* igen fenyos bált adott azon városban, melyre sok válogatott rendű lakosok és idegenek is megjelentenek. Minden órán egy nagy méltóságú személy váratik oda Párisból, a' ki a' Római statusoknak fő Kormányozója fog lenni. — Annak a' Sz. Lukátsi Akademiának, melyet a' Frantzia Császár helyre állitván nagy jövedelmekkel megajándékozott, és a' mellynek előülőjévé, a' közönségéssen esméretes hires képfatagó mester *Canova* tétetett vala, a' Cápitoliumnak egyik szép szálája engedtetett gyűléseiknek tartása végett.

A' Majtandi hivatal szerint való újságlevelékbe egy Cs. Kir. decretum, avagy végzés van bé iktatva, melly szerint mind azok, a' kik tilalmas portékákat titkon oda bé visznek, valamint

azok is, a' kik azt jól tudják, és még is bé nem jelentik, 10 esztendeig tartó rabságra és közönséges munkára szententziáztatnak; e' mellett, azt a' kárt is, mellyet az által a' Kir Kiutstárnak okoznak, ki pótolni kötelesek fognak lenni. — A' confiscalt jóságok a' többet ígíróknek fognak el adani.

Velentze városában nagy divatja van a' farsangnak. A' maskarás, vagy állortzás személyek valamint ennekelötte, úgy most is meg jelenhetnek a' közönséges piatzokon, ki yévén a' vasárnap és innegnapokat, a' mellyekenn tsak alkonyodás után szabad nékik magokat a' közönséges helyekenn mutatni. — Minden nap sokféle nevetséges ábrázatokat lehet a' Márkus piatzán latni. Az illy állortzás személyeknek a' templomokba bé menni tellyességgel nem szabad, a' mellyek miatt tudniillik, a' jó erkölsű, kegyes, és áhetatos személyek meg botránkoznának.

Frantzia Birodalom.

Hogy *Napoleon* Frantzia Császárnak gondosága hadi foglalatossági közt, a' tudományokra, és azoknak kútfejeire is kiterjed, abbol is kitettzik, hogy e' folyó Febrnarius 4 ik napján, dél után egy órákor, a' Friauli Hertzeg Marsal *Duroctársaságában*, a' Császári könyvnyomtató mihelyben reménytelenül megjelenvén, onnan az Ország árchivumába, avagy leveles tárába is bément. Itten legelsőben is a' Rómából Parisba vitetett, archivumot szemlélte meg, azután *Altieri* és *Moreri* Praelatusokkal beszélgetett, és azokat az auctakat, mellyek a' *Templariusok* ellen való pro-

cessusban ki adattak, magának megmutogattatta. Azután VII. *Gergely* Pápanak egynéhány bulláit is meg olvasta, X. *Leo* Pápanak nemelly aktait is maga eleibe vitette, a' kinek uralkodása alatt tudniillik Német Országban a' Reformatió elkezdődött. Utollyára, a' Német Országból Parisba vitetett archivumot, és a' IV. *Karoly* Császár aranyos bulláját is meg nézegette.

A' Templariusok, a' kik Frantzia Országban sok törvénytelenégeket vittek végbe, és a' Királyi hatalomnak nagy kissebségére voltak, az 1312-ik esztendőben Vienneben tartott Zsinatban a' szép *Filep* Király uralkodása alatt, V. *Kelemen* Pápa végzése szerint, eltöröltettek. —

Gróf *Marescalchy* az Olasz Országi külső dolgokra ügyelő minister, a' múlt Januárius 30-ik napján igen fényes maskarás bált adott Párisi szép palotájában, mellyben, a' mint gyanítják, a' több jelenvölt uraság közt, két fő rangú személyek is (hihetőképen a' Fr. Császár és ifjú Császárné is) jelen voltak. — A' Frantzia és Anglia Országok közt való tengernek az úgy nevezett *Canalis*nak kikötőhelyeiben, több olly Frantzia kereskedő hajók tartózkodnak, mellyek sokféle portékákkal megterheltetve Frantzia licentiákkal, avagy engedelemadó levelekkel Angliába evezni, 's onnan Indiai terméseket szándékoznak hazájokba vissza vinni. — A' Párisi mostani *Érsek Cardinalis Maury*, a' Mauicasi templomnak, oda való születésű lévén, két igen betses helybét, és több templomi ékességeket ajándékozott. — A' Hollandiai völt *Rathspensionarius*, most pe-

dig Frantzia Szenátor *Schimmelpenning* Úr most Párisba múlt.

A' Frantzia Monitörnek 7-ik Februariusi darabjában, az Alfred tizimű Londoni Zsuraából költsönözött néhány tikkelyek fordúlnak elő; p. o. Januárus 25-ikén vettük azt a' Frantzia decretumot, melly szerént a' dohánnyal való kereskedést maga tulajdonává tette *Napoleon* Császár; most leg inkább az Angliai kéz miveknek megégetésében foglalatoskodnak a' Frantziák. Noha igen nagy károokra szolgál ez az Anglusoknak, noha igen sérelmes az Anglia kéreskedésnek a' száraz Európában való megakadályoztatása; de végtére is nagyobb kárára fog e' lenni a' száraz Európának, mint Anglia Országnak, melly mind eddig vásárló piatza vólt más nemzeteknek. Azonban, mivel ez megszűnik, a' száraz Európában is meg kell a' kéreskedésnek szűnni, és a' több Országbéli miveket az Indiai termésekkel feltserélni nem lehet s. a. t.

Mindezekre hosszas jegyzéseket adott ki a' Monitör, mellyeknek summája ebben áll: Kétség kívül való dolog az, hogy az Angliai kéreskedésnek félbeszakadását a' száraz Európának is érezni kell; de tsak azoknak a' kéreskedő házaknak, mellyek vigyázatlanságból, szoros kéreskedésbéli szövetségbe bocsátkoztak Angliával. Az Anglus kéreskedés ellen tétetett rendelésekre az Angliai Kabinetnek parantsolatjai szolgáltattak alkalmatosságot. Sem Frantzia Országnak, sem a' több Europai Hatalmasságoknak kintstárok semmit sem szenvednek az által. — Frantzia Országnak jóvedelme a' múlt 1810-ik esztendőben

900 milliion frankra ment, melly minden szükségének kipótolására elegendő vólt. Ellenben Anglia, a' Status költségére 1600 milliion frankot, a' nemzeti adosság interessére 600 milliion frankot kéntelenítettik fordítani. Ennek a' szörnyű summának felét ekkorig a' kereskedésből húzta Anglia, most már e' meg szünvén, hitelességét is el veszti. A' száraz Európában vólt két fő istapjait Amsterdámot és Hamburgot is elvesztették, egy kereskedő sem kíván többé velek kereskedésbeli szövetségbe botsátkozni, és előre is képzelní lehet, hogy az 1813-ik, vagy leg későbbben az 1814-ik esztendőben egészen ki fogy Angliának finántziája.

„Különböző állapotban van Frantzia Ország, az 1811-ik és 1812-ik esztendőkben 150 milliion frankot fog gazdalkodni, mellyeket ennekelötte Indiai portékákért kellett fizetni. Angliának vesztesége már is nagyon szembe ötlík. A' váltó cursus már is 33 pro Centumot, a' pariros pénz pedig 15 — 16 procentumot vesz, és mennél alább szál a' kereskedés, annál alább kell a' papiros pénz betsének is szállani. — Meg nem foghattyák a' következendő maradékok, miként mivelhette ezt egy olly kereskedő Státus, és miként helyheztethette maga magát, úgy szólván, ostromlás állapotjába. — Valosággal már is érzíett Anglia, és a' dolgoknak jelenvaló folyamatja miatt nagy rémülésben van. — Száz esztendőktől fogva a' törvényadáshoz szokott, a' könyvnyomtató sajtók szabadságoknak színe alatt az egész világot gunyolta; már régtől fogva meg - egettette a' külföldi fabrikatumokat, kereskedésbeli

törvényeket szabott, minden tengereken és hajókon uralkodott, erőten országoló székekkel lévén ügye; most már meg győződhetik arról, hogy másképen folynak a' dolgok. Frantzia Ország mindenkor az Angliai rendelésekhez fogja a' maga intézetjeit alkalmaztatni; és ezekről a' költsönös intézetekről azt lehet mondani: A' la, (erti az Angliai marinát) a' kőszikla ellen hadakozik.

Nagy Britannia.

Egy 26 ik Januáriusi Londoni Zsurnál N. Britanniának jelenvaló kétséges kimenetelű környűllálásiról következő fontos jegyzést adott ki. A' mint közönségesen tudva van, úgymond, az északi Amerikai Congressusnak, vagy országos gyűllésnek ellöülője *Maddison* úr közönséges helyen kinyilatkoztatta, hogy ha e' most folyó Februarius 2-ik napjáig, a' Londoni Kormány-szék az Amerikai szabad hajókázás ellen kiadott parancsolatját meg nem változtattya, egyetlenegy Anglus kereskedő hajó sem botsáttatik bé az Amerikai kikötőhelyekbe. — Februarius 2 ik napja mind jobban jobban közelget, és még istelylyes bizonytalanságban vannak kereskedőink e' fontos tárgyra nézve. Igaz dolog, hogy deputatusokat küldöttek a' ministeriumhoz annak meg tudására, mihez kellyen nékiek magokat alkalmaztatni, de semmi bizonyos választ nem nyerhettek. — Az antiministerialis újság lévelek azzal biztattyák a' Publikumot, hogy változás fogna a' ministeriumban lenni. Közönségesen tudva lévő do'og az, hogy a' Vallisi Herczeg a' mostani ministereknek nem baráttyok, 's nem is lehet,

mellyet jól tudván ők, napról napra halogat-
tyák Regensi hivatallyának elkezdését, minden-
kor avval biztatván magokát, hogy a' 72 esz-
tendős Király nem sokára meg fog gyógyúlni.
Azont miveltek 1788 ik esztendőben is a' minis-
terek, és mind addig vetelkedtek a' Regenségre
nézve, mig végtére ismét meg gyógyúlt, és meg
háborodott elmeje le tsendesedett. A' Kir. ud-
vari Orvosok is avval biztattyák a' Publikumot,
hogy ha szinte koros személy legyen is a' Ki-
rály, de mivel teste alkotmánya erőssen van
építve, nagy reménység lehet meg gyógyulá-
sásoz. — Ezt a' beszédet jól érti a' Londoni Pub-
likum.

Az Anglia Országi Regensre nézve minden
más Országokbéli Politikusok bizonytalanságban
vannak, 's azt tudakozzák egymástól, mellyik
résznek principiumait fogja a' Wallisi herczeg
követni? 's miképpen fogja ő, ha a' végre hajtó
hatalom kezében leszen, magát a' külföldi dol-
gokra nézve viselni? Ezekre a' kérdésekre a' je-
lenvaló környűlállások közt lehetetlen meg ha-
tározással felelni, és valamint a' külföldiek, úgy
magok az Anglusok is bizonytalanságban van-
nak erre a' dologra nézve. — A' Wallisi Her-
czeg ugyan külsöképen az antiministerialis rész-
szel, vagy világosabban ki mondvan, a' régi Fo-
xistákkal tartott, de mindenkor el tudta a' maga
politika gondolatjait titkolni. — A' Londoni hires
serföző *Whitbread*, az Alsó Parlamentumnak 20-
ik Decembéri gyűlésében vólt vetélkedések közt
igy szóllott: Én, úgymond, a' herczegnek eddig

való halgatását helybe hagyom, senki se mondhattya rólla megsértés nélkül, hogy ő, e' vagy ama pontban miként fogja magát viselni. Valósággal nagy ditsösségére szolgál ennek a' Fejedelemnek, hogy ő a' kőz emberekhez úgy tudta magát alkalmaztatni, hogy azok őtet egész bálványoknak tartották. Hát ha IV. György Király a' királyi székre bé ülven maga fog uralkodni, 's meg nem engedi, hogy a' ministerek uralkodjanak; akkor osztán minden indulatosság kihajtatik az Angliai Kabinetből, és az emberi nemzetnek boidogságára a' régen ohajtott békesseg vissza - szereztetik."

Londonból Januárius 28-ik napján. Portugallia fő városából Liszbónából, e' folyó hólnap 10 ikén hozzánk azt irták, hogy minden órán olly véres ütközet fog a' két ellenséges ármadia közt esni, a' millyen még eddig abban az Országban nem történt. Az egyesült Anglus és Portugallus ármadia számos és rettentő, az ellenséges ármadia is roppant, és ha egymással öszve tsapnak, sok vér fog ki omlani. Néhány időtől fogva, az Anglus lineáknak megtámadásokra nagy készülleteket tétetett *Missena*, hidakat tsináltatott, hidak előtt való föld bástyákat hányatott, és más erősségeket készítettett. Azonban a' mieink sem vesztegettek, és rettentő módon néznek ki a' mi lineáink. — Tegnap a' reconvalescens, avagy félig már meggyógyúlt katonák az ármadiához küldettek.

A' *Morning Chronicle* tzimű Londoni Zsurnál következő jegyzést adott ki e' folyó Februa-

rius 3 ik napján: „A' Frantzia Kormányzék, úgymond, Berlini decretumát közönségessé tétette, mellyre Anglia, a' maga kabinetbéli parantsolatjai által válaszolt. Az elsőbb mindenkereskedő nemzetek előtt a' maga kikötő helyeit, minden adók 's vevők közt való egyességet két felé vágott. A' Frantzia Kormányzék decretumait, mellyek tsupa fenyegetődzések voltak, az Angliai kabinetbéli parantsolatok, nem értvén a' politikát, magok eszközlötték, és azokat a' kereskedőket, a' kik a' mi portékáinkat vásárlani szokták, vissza küldötték. — Az ő okoskodások körül belől ebből állott: Ti a' tengereket előtünk bé zárni igyekeztetek, haszontalon próbatétel, nem merészelvén magatokat a' tengeren mutatni. Azonban, hogy fenyegetődzéseiteket végre hajthassátok, magunk leszünk segítségtekre. — A' mi kereskedésünkre nézve sem tinétek, sem a' *neutralis*, az az, egy részre sem hajló nemzeteknek, nem leszünk kötelesek, minden kereskedésbéli egyességről le mondunk, sem velünk, sem tiveletek ne kereskedjének. — Sem kaffétok, sem nadmézetek nem leszen, mi pedig, ha diadalmat nem vehetünk rajtátok, minden édes tsemegétől megfosztunk titeket, sem székfűvetek, sem szeretsendió virágtok nem leszen, meg fogjuk veletek éreztetni, mit tegyen illy hatalmas nemzettel veszekedni s. a. t.“

Mindezekre ekként felel Frantzia Ország: „Mihelyt ki adott parantsolatjaitokat végre hajtyátok, mindjárt meg fosztotok minket a' nádméztől és kaffétól. De mit nyertek annálfogva? Ti

a' ti gyapjúból, lenből, gyapotból, selyemből, 's több efélékből készített portékáikokat senkiének el nem adhatjátok, minden kereskedéstek el romlik, ti a' ti tzukros süteményeitektől bennünket megfosztotok, mi ellenben ebédjeiteket el vesszük. Mellyik rész nyer vagy vesz többet? Illy természetű van e' két egymással ellenkező alkotmánynak, ilyenek fognak azoknak következései is lenni. A' szeréntsés időkben mindenkor a' mi győzedelminkről szóllottak a' Londoni zsrnások, most pedig szüntelen azokról a' sok bankerokról emlékeznek, mellyek köztők naponként esnek. — A' Portugalliában lévő Anglus ármádia 500,000 font sterlingbe kerül hólnaponként, következésképen egy esztendőben hat milliom font sterlinget kellett oda küldeni.

Londonból Januárius 26-ik napján. A' napkeleti Indiából olly értelmű tudósítást vettünk, hogy azok az **Arábiai tengeri háramják**, a' kik a' Wechabitákkal szövetségben élnek, a' Persiai tenger öblében az Anglusok hajokázásokat nagyon házborgattyák, 's azok közzül sokat el rabolnak. Végtére az 1809 ik esztendőnek November hólnapjában, egy néhány fregatokból és corvettekből álló kis Anglus hajósereg őket megzabolázta, 120 nagyobb 's kissebb hajóikat rész szerént el süllyesztette, rész szerént meg égette és elfogdosta, fő fészkeket reá rohanással elfoglalta, minden ott talált hajós magazinumaikat, 's épületeiket öszve rontotta. Magok a' tengeri háramják is többire mind elvesztek, 's kevesen menekedhettek meg közzülők a' veszedelemtől. —

A' Wechabitáknak mostani fő vezérjek *Seud* igen bátor és vakmerő embernek festetik le, a' ki tsalardság, tsábitás, erőszak, és barbarushoz illő kegyetlenség által magát az Arabs nemzetségeknek határtalan urává tette. Mit vitt légyen végbe Sziriában, a' múlt esztendőben, még most sem tudatik bizonyosan. Hogy a' maga rop-pant ármadiájával az Arábiai kietlen pusztákon könnyebben marsirozhasson, egynéhány ezer darab tevéket szedetett össze, ezeken hordat elégéget és vizet, ezekre ülteti a' katonáit, egyre egyre három sőt négy embert is.

Spanyol Ország.

A' Fr. Monitörben következő jegyzés fordul elő ezen Országának jelenvaló szomorú sor-sáról: Hogy az Anglusok inkább ragaszkodjanak a' kereskedésbeli haszonhoz, mint a' politikához, a' következőből ki tettzik. A' Spanyol insur-gens Kormányshék, vagy Junta 50 milliom piastért kért költsön az Angliai Kormányshéktól, mellyet a' déli Amerikával való szabad kereskedéssel kívánt visszonozui; de semmit sem nyert, olly feleletet vévén az Anglia Orzági ministériumtól, hogy azon birtokaival többé nem parantsolhat. Ki nem láttya ebből, így szól, a' Britusoknak fősvénységeket és politikájokat egymással ellenkezni. Ki nem láttya azt a' hasznót, melly a' déli Amerikára ezekből a' környülállásokból háramlik? Amerika mástól nem függő Statuss a' lőnn azért, mivel az insurgen Juntanak hatalmát meg nem esméri, 's magát olly uraságnak alája vetni nem akarja, melly a' maga törvényes voltát

meg mutatni nem tudja. — Ez az insurgens Kormány-szék, Frantzia Ország és az ellen a' törvényes Király ellen hadakozik, a' kit az Európai több Hatalmasságok annak lenni megesmérték. Ki gerjesztette, ki éleszti ezt a' háborút? Kétség kívül Anglia, és mivel ez a' Spanyol Junta a' maga tehetetlenségét és sok szükségeit jól érzi, azért keres segedelem kútfejet, azért kíván Angliától segedelmet, azért teszi magát az Anglusok és régi Coloniáik. tudniillik, a' Déli Améri-kai vólt birtokaik közikbe, mellyre gunyolva így felel Anglia, hogy azok a' Coloniák nem tartoznak többé Spanyol Országhoz. Tsak ebből is által lehet látni, mitsoda indulattal visel-tetik Anglia a' Spanyol Ország megmaradására, mástól való nem függésére, és bóldogságára néz-ve. A' Kadiksz alatt lévő Frantzia táborból, olly tudósítás küldetett Párisba, hogy azon ár-madia most leg inkább a' Leon szigete ellen té-szti a' készüléket, mellyet ha még hódoltathat, azután lehetetlen leszen a' Kádiksz-i erősségnek az ostromlóknak sokáig ellent állani. Ebben a' szigetben van a' Spanyoloknak és Anglusoknak fegyveres magazinumok. Ezt a' szigetet másként meg nem lehet venni, hanemha az ostromló sereg oda ki száll, mellyet, mivel semmi egyessége nints a' száraz földel, és mivel igen erős batte-riákkal van körülvétettetve, nehéz dolog leszen eszközteni. Azonban, mivel a' Fr. ostromló se-regek, a' mint ez előtt már említettük, ostrom-ló hajóknak hömpörgőkön való által vitelekre módot találtak, senki sem kételkedik, hogy azon szigetet is megfogják venni. Igaz ugyan, hogy

a' körül meg most is sok ellenséges hadakozó hajók vigyáznak, de lehetetlen azoknak ott sokáig maradni, hanem vagy el kell távozniok, vagy magokat fel adni; el távozniok nem lehet, mivel azon esetre a' Puerto - Reál mellett készített Frantzia földi erős ségekből rakásra lövettetnének.

Warsai Herczegség.

Mire nem viszi a' vak szerelem, és a' fősvénység a' halandókat, a' következő hallatlan példából ki tettzik. Ploczkó vidékén, egy *Koszicisewky* nevű Lengyel országi földes urnak még jó korban volt Özvegye, kinek meg holt ferje, a' Lengyel törvények szerint, testámetomában minden birtokát és örökségét holta napjaig hagyta, Pombeliza nevű jószágában tsendes életet élvén, egy azon környékbéli Nemes ifjúval meg esmerkedvén vele házassági életre lépni szandekozott. Egyetlen egy ifjú leánya, azon jószágnak árendásába belé szeretvén, mivel sem az egyiknek, sem a' másiknak tehetsége nem volt, a' hajadon anyja pedig a' maga férjéről maradt jószágot nékiek által engedni nem akarta, az az atkozott gondolat foglalta el a' nemes hajadon szivét, hogy annak életét, a' ki néki életet adott, gyilkos módon el vegye. Szeretőjével ezen gonosz gondolatját közölvén, mind ketten elvégzették, hogy az özvegy ártatlan vérében kezeket mártsák, 's annál fogva annak minden birtokait magokévé telessék. Arra való nézve minden tselédek onnan hazulról elküldvén fényes nappal, a' hajadon szeretője a' konyhában magát el rejtven, az özvegyet mint valamelly dühös tigris

megtámadta, és a' nálla volt hosszú konyhakés-
 sel egynéhány szúrást ejtett az ártatlan özve-
 gyen, e' pedig erőss és egészséges személy lévén
 üstökét meg markolta, és bizonyosan erőt is
 vett volna rajta, ha istentelen leánya hasonló
 konyha késsel szeretőjének segítségére nem ment,
 's edes anyjának azt a' szivét, melly alatt szü-
 letése előtt nyugodott vala, által nem furdalta
 volna. De ezzel sem elégedett meg, hanem hal-
 dokló szülőjének a' nyakát el vágván, tulajdon
 gyilkos kezével a' nyelvet ki húzta, és mineku-
 tána mind ő, mind gonosz mátkája anyok holt
 testét sok szúrásokkal meg updokították volna, a'
 kert kerítése mellé hurczolták, és hogy gonosz
 tselekedeteket el titkolhassák a' falú útzain sirás-
 sal és jajgatással futkostak, azt hirdetvén, hogy
 az özvegyet a' farkasok megtámadták, meg öl-
 tek, és széllyel répték volna. — A' falunak lako-
 si azonnal azon helyre futottak, a' hol közön-
 ségesen szeretett asszonyoknak holt teste hevert,
 de a' rajta ejtett sebektől és kezében maradt tso-
 mó hajból mingyárt megsajditották, hogy ötet
 nem a' vad állatok, hanem magok az egymást
 szerető személyek küldötték ki e' világból. —
 A' hajadont mingyárt meg is fogták, a' szeretője
 pedig el futván, Prussziának végső városában
Neidenburgban le árestáltatott, és a' Lengyel
 törvényszéknek által adatott.